

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvern

Arne W. Mohn Omsted
Bjerke gård
2260 Kirkenær

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ståle Sørensen, 62 55 11 70

Vår dato
14.06.2017
Arkivnr.
430

Vår referanse
2017/2729
Deres referanse

Svar på søknad om utsetting av utenlandske treslag – Arne W. Mohn Omsted - Grue kommune

Vi viser til søknad om tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, mottatt her den 20.4.2017.

Fylkesmannen gir tillatelse til utsetting av fjelledelgran *Abies lasiocarpa*, Fraseredelgran *Abies fraseri*, sibiredelgran *Abies sibirica* og serbergran *Picea omorika* til skogbruksformål på eiendommen gbnr 88/1 i Grue kommune. Tillatelsen gis på vilkår som spesifisert under i dette brevet.

Rettslig grunnlag:

Ved behandling av søknadene legges «Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål», fastsatt av Miljøverndepartementet 25.5.2012 til grunn.

Ifølge regelverket er målsettingen med forskriften å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet. Videre framgår det av forskriftens § 5 at utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål krever tillatelse fra ansvarlig myndighet.

Forskriftens §§ 8-10 stiller blant annet krav om at den som har fått tillatelse til utsetting utviser aktsomhet, fører kontroll med spredning og varsler dersom det oppdages skade eller fare for alvorlig skade på biologisk mangfold. Videre kreves at den som har fått tillatelse til utsetting har et system for internkontroll.

Om søknaden:

Søknaden omfatter utsetting av 320 000 planter av artene fjelledelgran *Abies lasiocarpa*, Fraseredelgran *Abies fraseri*, sibiredelgran *Abies sibirica* og serbergran *Picea omorika* på til sammen 419 daa tidligere dyrket mark. Formålet er produksjon av juletrær. Søker har også søkt Grue kommune om tillatelse til å omdisponere arealet til skogbruksformål.

Postadresse:
Postboks 4034
2306 Hamar
7694.05.01675
HAMAR

Kontoradresse:
Parkgt 36
2317 Hamar

Telefon Statens hus:
Sentralbord: 62 55 10 00
2306 HAMAR

Telefaks:
62 55 10 31
Parkgt. 36,

Org.nr.: 974 761 645
Banknr.

Fylkesmannens vurdering:

I henhold til naturmangfoldloven (nml) § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) har i DN-rapport 8-2012 gått gjennom kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede treslag på biologisk mangfold. Erfaringene har vist at det kan ta lang tid fra en art blir introdusert i et område til den begynner å spre seg ut i naturområder. Vurderingen av de enkelte arters spredningsevne og virkning på biologisk mangfold kan derfor endre seg over tid. Fylkesmannen mener likevel at kunnskapsgrunnlaget her er tilfredsstillende til å gjøre en vurdering av saken, jf nml § 8. "Føre-var-prinsippet" i nml § 9 sier at når det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvordan beslutningens virkning vil være på naturmiljøet, skal man unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Fylkesmannen anser her å ha tilstrekkelig kunnskap til å treffe vedtak, § 9 tillegges derfor liten vekt.

I DN-rapport 8-2012 er det satt opp en tabell som viser risikokategori og antatt invasjonspotensiale for de viktigste artene av utenlandske treslag. Det angis i denne rapporten at fjelledelgran under gitte forhold kan spre seg, men ikke invasjonspreges. Risikokategori for arten er satt til lav risiko. For serbergran angis at den kan spre seg under gitte forhold, men kunnskapen om invasjonsrisiko er dårlig. Risikokategori er satt til lav risiko.

I dette tilfellet gjelder søknaden juletreproduksjon, der trærne felles for salg før de når å sette frø. Dermed eksisterer det normalt ingen fare for spredning. Det er ikke dokumentert at flora og fauna i området der det plantes fjelledelgran, fraseredelgran, sibiredelgran eller serbergran i vesentlig grad avviker fra det en ville finne dersom en plantet stedegen gran. Det er heller ikke dokumentert problemer med de aktuelle artene som bærer av sykdommer eller skadedyr som kan innvirke på vegetasjonen omkring.

Det aktuelle utplantingsarealet er fra før nyttet til jordbruksformål. Grue kommune har avslått søknad om omdisponering av arealet. Saken er påklaget, og ligger nå til behandling hos Fylkesmannen som er klageinstans i saken. Siden vurderingen av saken etter de to regelverkene skjer ut fra helt separate vurderingspunkter velger Fylkesmannen å fatte vedtak etter Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål uten å vente på avklart utfall av behandlingen etter jordloven. Fylkesmannen presiserer at det også må foreligge tillatelse til omdisponering til skogbruksformål etter jordlovens § 9 før utplanting kan skje.

Grue kommune er relativt godt kartlagt hva gjelder naturtyper og naturforekomster. Fylkesmannen har undersøkt i databasene Naturbase og Artskart, og ikke funnet at det i utplantingsområdet eller i nærområdet er sårbare områder, truede arter eller naturtyper som vil kunne påvirkes negativt av tiltaket. Ut fra foreliggende kunnskap om invasjonspotensial, artenes virkning på økosystemet samt kunnskapen om utplantingsområdet, vurderer Fylkesmannen at den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for ved utplanting av fjelledelgran, fraseredelgran, sibiredelgran og serbergran er akseptabel, jf nml § 10. Det tillegges også vekt at utplantingsarealet er dyrket mark, og at det ikke er naturverninteresser knyttet til selve utplantingsarealet.

Etter bestemmelsene i nml § 11 skal kostnadene ved en eventuell miljøforringelse bæres av tiltakshaver. Fylkesmannen anser at det ved utsetting av utenlandske treslag er naturlig at det stilles vilkår om at tiltakshaver må bære kostnaden dersom det blir nødvendig å fjerne frøplanter for å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet.

Fylkesmannen vurderer at felling av trærne før de når frøbæringsfasen er en driftsmetode som gir de beste samfunnsmessige resultater, jf nml § 12.

Naturmangfoldloven § 14 slår fast at tiltak etter denne loven skal avveies opp mot andre viktige samfunnshensyn. I dette tilfellet betyr det at hensynet til produksjon av juletrær må veies opp mot faren for spredning og skade på stedegent biologisk mangfold. Ut fra en samlet vurdering finner Fylkesmannen at det i dette tilfellet ligger til rette for å tillate utplanting av fjelledelgran, fraseredelgran, sibiredelgran og serbergran som omsøkt.

Vedtak:

Fylkesmannen gir tillatelse til utsetting av til sammen ca 320 000 planter av fjelledelgran *Abies lasiocarpa*, fraseredelgran *Abies fraseri*, sibiredelgran *Abies sibirica* og serbergran *Picea omorika* på teiger knyttet til gbnr 88/1 i Grue kommune, som kartfestet på søknaden.

Tillatelsen til gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen til utsetting gjelder ut 2021.
- Hele plantefeltet skal ryddes før trærne kommer opp i frøbærende alder, og aller senest innen 15 år etter planting.
- De krav som stilles i forskriftens §§ 8 – 10 skal overholdes, herunder:
 - Etablering av internkontrollsystem og føring av logg for denne.
 - Uten opphold å varsle Fylkesmannen dersom det oppdages skade eller fare for skade på biologisk mangfold som følge av utsettingen.
 - Ved overdragelse av eiendommen plikter grunneier å informere ny eier om tillatelsen og vilkårene i tillatelsen.
- Dersom det avdekkes spredning av fjelledelgran eller serbergran fra plantefeltet kan ansvarlig grunneier for plantefeltet bli pålagt å fjerne frøplanter, eller bli pålagt å betale for oppryddingen, jf. nml § 11.
- Utplanting kan ikke skje før det foreligger gyldig vedtak om tillatelse til omdisponering til skogbruksformål etter jordlovens § 9.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 28, § 30 og § 31, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål. Fylkesmannen viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker kapittel VI. Klagefristen er **tre – 3 – uker** fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Kristine Schneede e.f
ass. miljøverndirektør

Ståle Sørensen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi til:
Grue kommune